

MŪSŲ LIETUVA

NR. 30 (1408) XXVII. 1975 M. LIEPA - JULHO 24 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

ŠILUVOS BAŽNYČIA — BAZILIKA

Pop. Paulius VI apaštalinio laišku, rašytu praėjusių metų lapkričio 6 d. ir paskelbtu "Acta Apostolicae Sedis" 1975 m. kovo 31 d. Nr. 3, 171—172 pasl., suteikė Šiluvos parapinei bažnyčiai Mažesnės bazilikos vardą, teises ir liturgines privilegijas. Šv. Sosto dokumentą čia paduodame iš-
tusiai.

POP. PAULIUS VI

Amžinam atminimui. — Kadangi Švč. Mergelė Marija yra tikra Kristaus Motina, kuri be to paties žmonių Atpirkėjo, kybančio ant kryžiaus, yra paskirta ir žmonių motina (žiūr. Jon. 19,27), dėl to nuo pat pirmųjų Bažnyčios amžių Dievo Sūnaus sekėjai visuomet su pamaldumu, garbinimu, tikėjimu į Kristų jungė amžiną ir nuolatinę meilę Švč. Mergelėi Marijai. Tai rodo tik visame krikščionių pasaulyje pastatytos šventovės, tiek paveikslai, tiek ir kiti įvairūs paminklai, pašvęsti dieviškajai Motinai. Tarp jų be abejonės yra ir pagarsėjusi bei žinoma Šiluvos šventovė Žemaitijoje. Jos garbinga senovė ir Švč. Marijos ten esantis stebuklais pagarsėjęs paveikslas bei gilus tautuos tikėjimas padarė tai, kad ši šventovė tapo garsia ne tik Lietuvoje, bet ir toli krikščionių pasaulyje.

Kadangi garbingasis brolis vyskupas Juozapas Matulaitis — Labukas, Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius, savo ir drauge dvasiškijos bei tikinčiųjų vardu prašė šį šventąjį Petro Sostą, kad ta šventovė būtų priskirta prie Mažesniųjų bazilikų, — mes, norėdami tiek garbingojo brolio prašymą patenkinti, tiek padidinti Švč. Motinos garbę, taip nusprendėme:

Švč. Mergelės Marijos Gimimo vardo bažnyčia, kuri yra Šiluvoje, Kauno arkivyskupijoje, pake-

liama į Mažesniosios bazilikos vardą ir poaukšti, suteikiant jai teises ir liturgines privilegijas, kurias turi panašios šventovės, tačiau laikantis to, kas yra 1968 m. birželio 6 dienos dekretu "Apie Mažesniųjų Bazilikų titulą". Visi priešingi nuostatai nebetenka galios.

Rašyta Romoje prie šv. Petro kapo, patvirtinta Žvejo žiedu 1974 m. lapkričio 6d., mūsų Pontifikato dvyliktaisiais metais.

(Antspaudas).

Kard. Jonas Villot
Valstybės sekretorius

SAUKSMAS PRIEŠ SOVIETŲ SPAUDIMĄ

Pakviestas sindikatų AFL-CIO organizacijos, rusų rašytojas tremtinys, Al. Solženicinas, Vašingtone aiškiai kritikavo "atoslūgio" politiką, kuri pasaulį privedė prie tikrai "katastrofiškos padėties".

Geras dalykas "atoslūgis" — ir to kiekvienas geros valios žmogus trokšta. Bet tik bėda tame, kad jis vienoj pusėj pagrįstas melu. Todėl JAV turėtų iš Sovietų Sąjungos reikalauti ne tik "nusileidimų" žodžiu, o konkrečių sugyvenimo "pastovių pagrindų".

"Amerikiečių susirūpinimas atoslūgio politika su Sovietų Sąjunga labai lengvai gali pakenkti laisvės reikalams mano tėvynėje. Žmogaus dvasios išlaisvinimas nuo komunizmo griuvėsių tikrai nieko bendro neturi su atoslūgiu. Jūs mums nepadedate išlaisvinti, o, kad ir netiesioginiai, prisidedat prie mūsų palaidojimo mūsų žemėj".

Taip išsireiškė sovietų rašytojas disidentas Aleksander Solženicinas, duotam pasikalbėjime per televiziją Niujorke.

Dar kalbėdamas su kitu dideliu būriu žmonių, rašytojas sakėsi pasiuntęs sovietų vadams laišką, juos ragindamas pasitraukti iš "užimtu kraštų".

Draudžiama religijos mokytį ir šeimose

Moksleivių auklėjimas — naujų janyčarų dresiravimas

Pateikiame vieno lietuvių laišką, parašytą "LKB Kronikai", apie vaikų auklėjimą Tarybų Lietuvoje. Autoriaus pavardės ne-
skelbiame.

"Savaitraštyje "Kalba Vilnius" (Nr. 42) istorijos mokslų kandidatas J. Aničas įdėjo straipsnį: "Mes — už sąžinės laisvę".

Perskaičius straipsnį, šiurpas nukrečia — kokia baisi ta sąžinės laisvė. Jame sakoma, kad tarybiniai įstatymai draudžia mokytį vaikus religijos ne tik mokyklose, bet ir bažnyčiose, net šeimose. Ar tokie reikalavimai nėra prieš žmogaus prigimtį? Juk ne valstybė ir ne partija davė tėvams vaikus ir teises į juos, o pati prigimtis. Vaikus jie turi auklėti pagal savo sąžinę ir švenčiausius įsitikinimus. Niekam neleista šią teisę iš tėvų atimti.

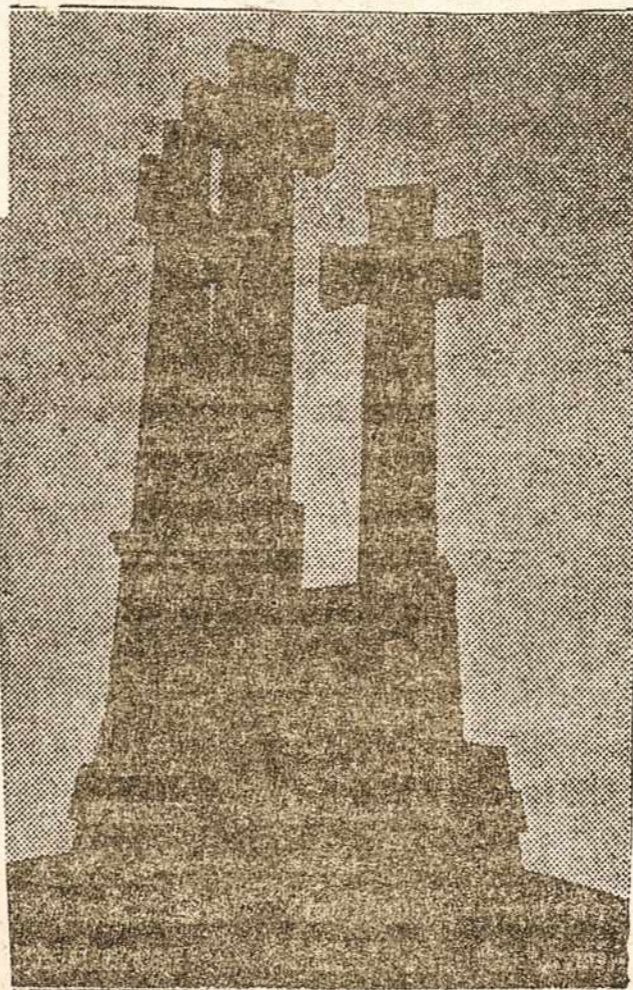
Tikinčioji Lietuvos visuomenė į dabartinį moksleivių auklėjimą žiūri, kaip į dresiravimą naujų janyčarų, ikvepiant jiems didžiausią neapykantą visam tam, kas juo tėvams ir senoliams per

amžius buvo brangiausios, neįkainuojamos vertybės. (Janyčarai — turkų pagrobti krikščionių vaikai, specialiose mokyklose taip būdavo išdresiruojami neapykantos dvasioje, kad vėliau puldavo savo tėviškes, kartais kapodavo beginklius tėvus, brolius, išniekindavo seseris, sutrypdavo ikonas ir kitas šventenybes).

Pažiūrėkime į naujų janyčarų darbus. Ar buvo kada nors mūsų krašte girdėti apie tokį girtuokliavimą, pasileidimą ir plėšikavimą? Kas sunaikino tris kryžius Vilniaus kalne? Kas išgriovė lietuvių krauju ir ašaromis pašventintas Vilniaus ir Veprių kalvarijų koplyteles? Kas sunaikino ir tebenaikina Kryžių kalną? Kas išgrobė, išvartė koplytstulpius ir kryžius po visą Lietuvą? Ar tai ne naujieji janyčarai, išauklėti "aukštos komunistinės moralės dvasia"?

Turkai, pagrobę krikščionių vaikus, juos dresiruodavo uždaruose internatuose. Dabar pas mus net kiekviena šeima yra įpareigota auginti tokius janyčarus. Juk visas mūsų kraštas dabar yra uždaras internatas, kuriam vykdoma dresūra. Religinių knygų neįsigysi. Užsienio radijo laidos trukdomos. Visi verčiami tikėti melui, skleidžiamam per spaudą, radiją ir televiziją. Vaikams ir jaunimui draudžiama dalyvauti bažnytiniame chore, procesijose. Ar tai ne dresūra!

Istorijos mokslų kandidate, jūsų propaguojami dekretai ir įstatymai, varžantys pagrindines tėvų teises į savo vaikus, draudžiantys religinį auklėjimą bažnyčiose ir šeimose, yra vengijos ženklas. Kol jie nebus atšaukti, tol mes ir visas pasaulis turi teisę ir pareigą šaukti: Lietuvos tikintieji yra vengijos pančiuose!"

Lietuviškųjų janyčarų vienas pirmųjų taikinių buvo Vilniaus Trijų Kryžių paminklo sunaikinimas

Jieškote geros dovanos? Užsakykite lietuvišką laikraštį arba nupirkite lietuvišką knygą.

PAVERGTŲ LIETUVŲ

„Štai sostinė mūsų - didžioji Maskva!“

Paimu į rankas. „GENYS — Lietuvos LKJS CK ir V. Lenino pionierių organizacijos Respublikinės Tarybos mėnesinis žurnalas jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikams“, nr. 2, 1975. Didelio formato, spalvotas, išmargintas — tikras genys. Yra eilėraščių, pasakų, nuotykių, informacijų jaunesiems pionieriams. Daug eilių, tinkamų išmokyti ir deklamuoti. Atrodytu, ir patriotinio stiliaus. Pavyzdžiui, Edvardas Drėgva eilėrašty „Mes tavo vaikai“ štai kaip kreipiasi į Tėvynę:

Tėvyne brangioji,
Mes tavo vaikai,
Čia bėga, vingiuoja
Vaikystės takai.
Čia mūsų nameliai,
Padangė šviesi,
Čia gulam ir keliam
Laimingi visi.

Tai žodžiai, kurie kiekvienam mūsų taip prie širdies. Tokie nekalti, tokie prasmingi — nė nepajunti, kaip ir pats juos deklamuoji. Tačiau pavarčius kitus to paties žurnalo puslapius, nenumaldomai kyla esminis klausimas: bet kas gi toji „Tėvynė“, kurią taip meiliai apdainuoja mūsų vaikų poetai?

Mes dar spaliukai. Mes — maži,
Mes tik ateiname gyventi —
prisistato vaikų vardu Ramutė

Vokiečių troškimas: greičiau išvykti

MASKVA. — Sovietų Sąjungoj gyvenantieji vokiečiai iš Tadžikistano respublikos parašė kolektyvinį raštą Vakarų Vokietijos kancleriui H. Schmidtui, Vokiečių Raudonajam kryžiui ir Europos Saugumo konferencijos dalyviams Genevoje, prašydami ir jiems pritakinti sovietų konstitucijoje numatytas žmogaus teises ir laisves, apie kurias tik plačiai kalbama. Prašymo nuorašai pateko ir užsienio laikraštiniams Maskvoje. Pasirašė apie 300 šeimų galvų, atstovaujančių 1,200 asmenų. Rašto pabaigoje prašo leisti jiems išemigruoti, nes nieko gero nesitiki ir jei ta ar kitos konferencijos baigtųsi didžiausiu pasisekimu ir būtų iškilmingai deklaruotos visos laisvės.

Yra žinoma, kad kiek anksčiau tokius raštus Saugumo konferencijai pasiuntė Kazachstano ir Kirgizijos vokiečiai. Bundestagui į Bonną taip pat kolektyvinį raštą prasiuntė Moldavijos

Skučaitė eilėraštyje „Budėk, kary“. Vaikai — kaip vaškas, kuriame galima (ir reikia) išpausti pačius giliausius jausmus, taigi ir Tėvynės išgyvenimą. O kad išpūdžiai liktų gilesni, nepakanka juos išreikšti vien tiktais žodžiais — reikia juos įgraviruoti paties sukurtais vaizdais. Tai moderniosios pedagogikos reikalavimas. Štai, kodėl „Genys“ ir skiria du spalvotus puslapius (vyraujanti gyvai raudona spalva) su muzikaliai skambančiomis eilėmis: „Nupiešiu tėvynę“. Autorius — Martynas Vainilaitis. Ištrauka iš poemėlės. Vaikas dirba ir niūniuoja:

Nupiešiu aš saulę, kaip gėlę auksinę,
Po žydinčią saulę nupiešiu Tėvynę.
O mano Tėvynė — graži ir laisva,
Štai sostinė mūsų — didžioji Maskva.
Nupiešiu Tėvynę — kiekvieną jos miestą:
Ir gimtąjį Vilnių, ir žiląjį Brestą...
Nupiešiu Tėvynę — jos kalnus ir jūras,
Upes jos — štai Nemunas, Volga, Amūras...
Pamiras, Kaukazas, viršukalnės Krymo...
Atrodo, po saulę milžinpilės rymo...
Nupiešiu Tėvynę — girias jos tankiasias.
Štai tūkstančius mylių per Sibirą
tesias
Be krašto, be galo plati ir ilga,

jaunieji vokiečiai. Ir jie prašė padėti jiems emigruoti.

Užsienio laikraštiniams, paduodami tuos faktus, sako, jog sovietų piliečiai stebisi, kodėl Vokietijoje ar kur kitur gyvenantieji komunistai ar rusų simpatikai taip nesiveržia emigruoti į Rusiją, kaip antikomunistai iš Rusijos.

Apie Kauno senamiestį

Paskutiniu metu padažnėjo žinios Sovietų Sąjungos propagandos savaitiniame Londono „Soviet Weekly“. 1974 gruodžio 28 numeryje yra žinutė „Middle Ages Modernized in Kaunas“ (Kauno viduramžiai sumoderninti.)

„Vėl apgyvendinti viduramžio namai viename seniausių Kauno (Lietuva) kvartalų, įtaisius ten vandentiekį, šildymą ir gazą. Stogai kaip viduramžio laikais, dengti čerpėmis, o gatvėse pastatytos naujos kaltos geležies lempos. Apatinius sumodernintų

Sukuojuanti kedrais padangę, taiga...
O štai Belovežas. Jo paukščiai, žvėreliai...

Draustiny stumbrai — šios girios karaliai.

Mauroja galiūnai rytais nuo kalvos,
Atrodo, kad šaukia stumbrus Lietuvos.

O stumbrais turtinga ir mano gimtinė.

Jie vaikšto išdidūs žaliosios draustiny.

Turtinga gimtinė miškais ir žaliu
Prie viešo kelelio beržų gojeliu.

Eilių fone — Kremlius su spindinčia raudona žvaigžde. Šalia jo — Gedimino pilis; iš jos kuorų kyšo taip pat raudona vėliava. Aplink šoka Lietuvos „spaliukai“, mosuodami raudonom vėliavėlėm. Šoka ir dainuoja:

O mano Tėvynė — graži ir laisva,
Štai sostinė mūsų — didžioji
Maskva...

Štai, kur atsidūrė ta „Tėvynė brangioji“, kurią taip norėjos deklamuoti! Ir kur atsidūrėm mes, tos Tėvynės „vaikai“? — Kremliuje, Maskvoje, po plačiai plevėsuojančia raudona vėliava. Ir su maloniai skambančiu šūkiu: „O mano Tėvynė — graži ir laisva!“

Štai, kaip norima švelniai užliūliuoti kovingą jauno lietuvio dvasią. Už ką kovot, ką laisvint? Juk „mano Tėvynė laisva!“ O jei kas dar skelbia kovą, tai reakcionierius, neišmanėlis, liaudies priešas. Ir su tokiu reikia greit susidorot!...

Taigi, mano „Tėvynė“ — didelė, graži ir laisva „Tėvynė“ — plačioji Rusija. Mūsų sostinė — Maskva!

Tai kur Lietuva? Kas liko iš jos? Vien tik... „gimtinė“!

Nupiešiu... ir gimtąjį Vilnių...
O stumbrais turtinga ir mano gimtinė...

Turtinga gimtinė miškais ir žaliu
Prie viešo kelelio beržų gojeliu.

Lietuva — tai mano, tavo, jo individuali „gimtinė“. Tačiau tavo „gimtinė“ nėra mano gimtinė, ir aš už ją galvos neguldysiu — jos neginsiu, jos nemylėsiu taip, kaip mylima Tėvynė.

Lietuva, kaip bendra visų lietuvių Tėvynė, taip ėmė ir pranyko. Taip pranyko ir šios išskirtinos Tėvynės meilė. To rusai ir siekia. Net ir per mokyklą. Ir tai kitokiais, negu caro, metodais. Daug sėkmingesniais. Anksčiau buvo draudžiama lietuviška spauda. Lietuviai priešinosi, kovojo. O dabar pati „Respublikinė Taryba“ leidžia net specialius leidinius Lietuvos vaikams, o lietuviai mokytojai viešai kuria „Tėvynei“ meilės eiles. Taigi, atrodo, tik imk ir skaityk, tik mylėk — ir gyvenk!

Net šurpas sukrečia pagalvojus. „Spaliukas“ grįžta iš mokyklos. Mokytoja jam uždavė atkurti žurnalo mintį — „nupiešti Tėvynę“. Ir, štai, Lietuvos sūnus-dukterė savo dar neprityrusia, bet nekalta rankute kreivojo, piešia, kuria — kuria „Tėvynę“: brėžia Kaukazo kalnynus, Sibiro taigas, raudoną Kremlį ir... and Gedimino pilies kuorų savo ranka kelia raudoną — kraugerio — vėliavą. Kuria ir niūniuoja:

O mano Tėvynė — graži ir laisva,
Štai sostinė mūsų — didžioji
Maskva!...

Ar gali būt išgalvotas išradin-gesnis piktnaudžiavimas, lengvesnis Tėvynės išdavimo būdas? Ir tai pačios Lietuvos sūnų — mokytojų ir mokinių — rankomis!
Pr. Sūduvis

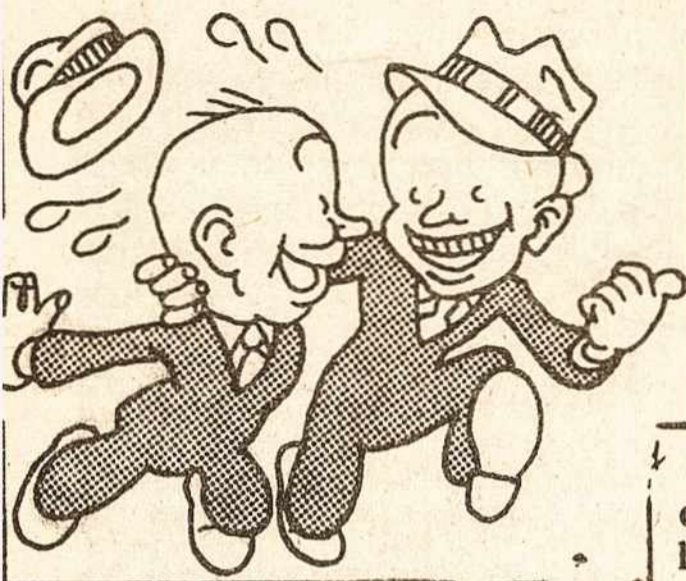
namų aukštus užima krautuvės, kurių tarpe yra vaistinė su 18-jo šimtmečio vidaus įrengimu. Menininkai restauravo vėlyvo lietuviškos gotikos, baroko ir neoklasikos architektūrinius paminklus, tarp jų 16-jo amžiaus rotušę. Darbai atlikti Kauno miesto savivaldybės lėšomis”. (E.)

LIETUVOS AKLŲJŲ DRAUGIJOS kamerinis choras, vadovaujamas Rimanto Zdanavičiaus, savo repertuare turi apie 100 įvairių kūrinių, pradedant tarptautine klasika ir baigiant dabartinėmis kompozicijomis. Su savo gausiais koncertais choras jau peržengė ir Lietuvos ribas — praėjusią vasarą gastroliavo Rygoje

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

TIK 5 MĖNESIAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

**TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!**

KONGRESO LOTERIJA ARGENTINOJE

Rosario LB-nės valdyba ėmėsi iniciatyvos suruošti loteriją PLJ Kongresui paremti. Bilietai buvo išplatinti Rosario, Santa Fé, Kordoba, Berisso, Buenos Aires miestuose bei apylinkėse. Loterija įvyko 17 dieną; ir davė gražų pelną – 725,000 Argentinos pezu. Buenos Aires "Lietuvių centro" patalpose buvo įteiktos laimėtojų premijos, o Kongreso Finansų komisijai per loteriją sutelkta suma. Šiam akte dalyvavo PLJ Kongreso ruošos komiteto Argentinoje p-kė N. Zavickaitė, viešnia iš JAV Rasa Šoliūnaitė, A. Ruplėnas, Finansų Komisija. Laimėtojus paskelbė ir pinigus įteikė J. Papečkys, Rosario Lietuvių B-nės pirmininkas, kuris visai šiai iniciatyvai energingai vadovavo ir prie kurios daug ir savo asmeninio darbo pridėjo.

LĒLIŲ TEATRAS GIMNAZIJŲJE

Šv. Mykolo Arkangelo "Normal" kurso mokinės paruošė lėlių teatrą pradžios mokyklos mokiniams birželio 19. Seserų pranciškiečių salėje šimtai vaikų žiūrėjo du "Staignenos" vaidinimo seansus. Penkias scenas dekoracijas ir lėlių teatro sceną projektavo ir paruošė Janete Nikitin, studijuojanti meną Belas Artes fakultete. Keturiolikai lėlių, paskolintų iš lietuvių vaikų stovyklinio turto, buvo pasiūti nauji drabužiai. Vieną lėlę vaidino ir kalbėjo Silvija Bendoraitytė.

Antano Škėmos ŽVAKIDĖ, statomą ateitininkų sendraugių, turėsime progos pamatyti 5 dieną spalio (outubro) Artur Azevedo Teatre, Ave. Paes de Barros.

DIRBKIM KARTU +
ESTÀ NA HORA DE COLABORAR

A Lucia Bareišytė voltou outro dia de sua viagem à Bariloche. Ela disse que lá fazia tanto frio e nevava tanto que ela voltou com a ponta do nariz gelado. O nariz dela está vermelho na ponta.

A Šimonytė está circulando por aí de amor novo.

E a dupla W.W. Žvingelai? Onde é que vocês estão? Estamos sentindo sua falta.

Hoje foi a comemoração de boda do Siele (Soraitis), com velinha, bolo e tudo, tinha até chapeuzinho e lingua de sogro. Mas como ele estava de regime, não pôde aproveitar muito e comeu apenas 10 pedaços de torta o que o deixou muito triste, ainda bem que foi só um dia pois se tivesse que ser comemorado a cada mês a familia Bareišis estaria na falência.

O Joãozinho anda muito só, e triste, ninguém sabe bem porque. Andam dizendo que é por causa da H.... de quem ele evita comentários.

D.V.

Domingo o Siele tinha um encontro às 7 horas com uma freira à qual ele ia dar aulas especiais de cultura religiosa; mas não pôde ir por motivos especiais. Um destes foi um telefonema de um padre, mas não se sabe o que foi dito.

O engraçado foi sábado que o Arunas fėz um discurso de 3 horas em lituano e no fim perguntou, se foi claro. Na sua explicação todo mundo concordou, apesar de não ter entendido nada.

TŪKSTANTINIS VAJUS

Prie tūkstantinio vajuos prisidėjo dar šie mecenatai remėjai:

40. Estanislau Meliūnas
Įnešė - Cr\$. 1.000,00
41. Irene e Paulo Šukys - 1.000,00
Įnešė - Cr\$. 200,00.

Finansų komisijai įteikta Dr. Jono Basanavičiaus Mokyklos Globėjų Būrelio visas pelnas gautas suorganizuotam Joninių vakarui - Cr\$. 1.500,00

Dėkojam jos pirm. P. Žarkauskui, visiems būrelio nariams, Literatūros būreliui, šokių grupėms ir jų vadovams, vaidintojams ir visiems prisidėjusiems ir dalyvavusiems tame parengime.

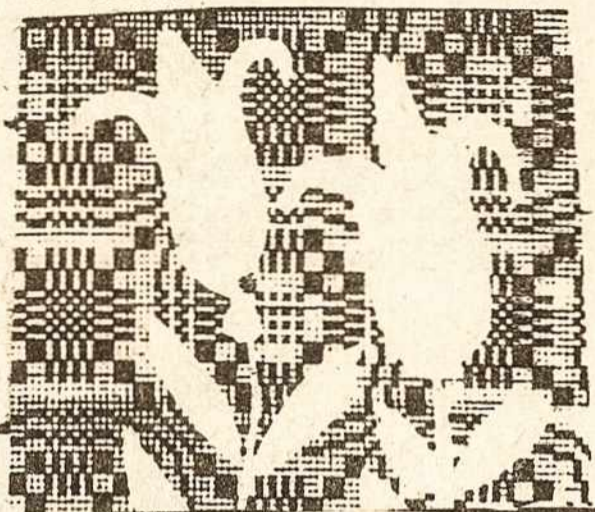
FINANSŲ KOMISIJA

BRAZILIJOS KRAŠTO FINAN- SŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Ragažinskas -
Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344
ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677
sekr. Halina Mošinskienė telef.
65-0907.

ATVYKIMO DIENOS

Mielas Antanai,

Norėčiau, kad būtų pranešta visų kraštų atstovams sekantieji duomenys:

1. Lėktuvas su 250 Š. Amerikos jaunimo ir turistų pakyla iš Čikagos ne anksčiau kaip XII 20 d. Numatome būti Buenos Aires NE anksčiau kaip XII. 21 d. Valandos dar nežinomos.
2. Šiame lėktuve bus JAV ir Kanados atstovai ir jaunimas. Ar Australija vyks kartu paaiškės vėliau.
3. Iš viso turime rezervavę 302 vietas.
4. Nejmanoma pasakyti kiek bus, jaunimo ir kiek turistų. Spėčiau kad per pusę.

Romas Kasparas

P.L.B-nės Centro Valdybos var-
du

RAŠO VLIKAS

Kun. Antanui Saulaičiui
Pasaulio Lietuvių Jaunimo
Sąjungos Pirmininkui
São Paulo, Brazilija

Mielas Pirmininke,

Vlikas su malonumu seka pažanga, kurią Jūs darote sąryšyje su sekančiu Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu. Mes iš savo pusės prisidedame raginimais, kad jaunimas kaip galima gausiau ten vyktų ir, jeigu yra kokiam nors specifiniu klausimu, kuriais mes galėtume Jums padėti, prašome nesivaržyti ir mums apie tai pranešti.

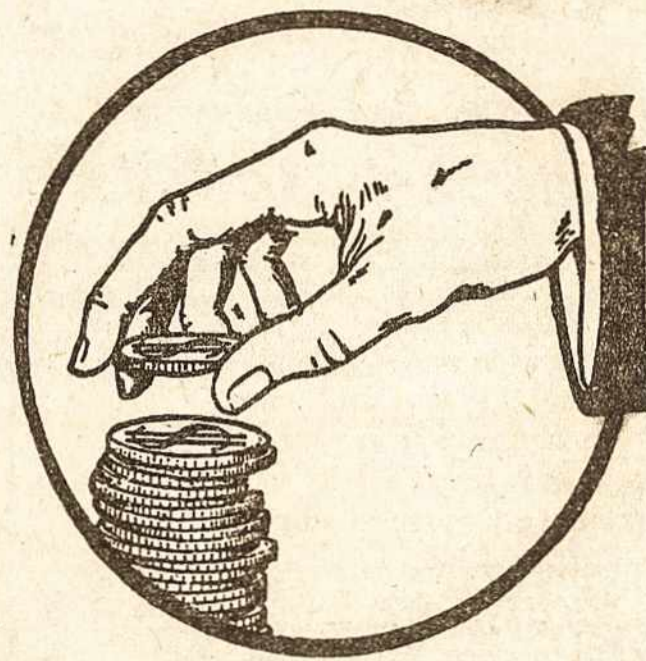
Mes džiaugiamės, kad jaunimas rūpi nasi lietuviybės išlaikymu ir nepriklausomos Lietuvos Valstybės klausimais. Suprantama, kad Jums krenta didelė našta visus tuos klausimus teisingai programos sudaryme formuluoti.

Mes sutiktume pasiūsti Vliko atstovą, kuris galėtų padaryti kelis pranešimus apie dabartinę Vliko veiklą bei mūsų ateities planus šiuo mums taip svarbiu reikalu.

Būčiau Jums dėkingas, jeigu Jūs mus painformuotumėte artimoje ateityje, kaip mes prie Jūsų Kongreso sekmes galime konkrečiai prisidėti ir lieku, linkėdamas sekmės,

Jūsų

dr. Kęstutis Valiūnas
Vyr. Liet. Išlaisvinimo Komiteto
Pirmininkas

TRIJŲ KRAŠTŲ ATSTOVŲ POSĖDIS

Praeitą šeštadienį ir sekmadienį įvyko III Pasaul. Lietuvių Jaunimo Kongreso organizatorių posėdis Lietuvių Sąjungos (Aliança-Lituana), Kudirkos rūmuose, R. Lituania, 67.

Dalyvavo du atstovai iš Argentinos, viena atstovė (Birutė Žukaitė Mačanskienė) iš Urugvajaus ir keliasdešimt iš Brazilijos.

Posėdis šeštadienį, prasidėjo 15 valanda, ir išdiskutavus, baigėsi po 22 valandos. Sekmadienio rytą prasidėjo 10 valandų ir baigėsi 17,30 minučių. Daug dar iki šiol nepilnai aiškių klausimų išsiaiškinta, kai kurie dalykai galutinai priimti.

Malonu, kad esant ir tokiam šaltam orui, jaunimas uoliai dalyvavo.

KONCERTO PELNAS

Įvykusiam liepos 13 d. Vaclovo Verikailio koncerto Kongreso naudai pelnas:

Parduota 216 pakvietimų-Cr. 2.160,00
Už programas gauta - 236,00

Iš viso 2.396,00

Išlaidos su honoraru pianistui, pianino pataisymas, gėles, programų ir pakvietimo spausdinimas ir skelbimai

1.030,00

Likęs pelnas Cr\$ 1 366,00

FINANSŲ KOMISIJA

V. Ališas (Prel. A. Arminas)

N A M A I

Širdis suplakdavo meiliau,
Kai, grįždamas tuščiu keliu,
Jaunystės pilnas troškulių,
Išvysdavau jį pagaliau.

Dvi tuopos augo ten greta
Viena už kitą vis sparčiau.
Gimtinis stogas. Ir stačiau
Žingsnius energija kita.

TIESA IR GYVENIMAS

Mirė labiausiai puolamas kunigas

MONS. K. RAZMINAS

Matau aš savo Viešpatį matau Jį,
Ateinantį ir šaukiantį mane,
Nuo žvilgsnio Jo sustingo mano
kraujas,
Ir nebegrižt man į Camposampiero,
ne...

Ir susirinko minios, kai raudėjo
Ir kai stebuklo meldė karstą
nešdami,
Netardamas jis tarė: "Broliai,
melskitės — bus amžinai gyva
gyvenimo gelmė".

B. BRAZDŽIONIS,
"Šv. Antanas iš Paduvos — Mirtis"

Š. m. gegužės 21 d. Romoje Viešpats staiga pašaukė pas save vieną iš veikliųjų lietuvių katalikų sielovados darbuotojų — prelata Zenoną Ignatavičių. Viešpatį jis sutiko ateinantį Romos gatvėje. Iš ryto kartu su kunigu kan. Vytautu Petkūnu, iš Baltstogės atvykusi dalyvauti pasauliniame marijologijos kongrese, jis aukojosi šventąsias Mišias Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos koplyčioje. Po pusryčių išėjo nusipirkti laikraščio. Grįždamas namo, sukrito gatvėje ištiktas antrojo širdies smūgio (pirmąjį velionis turėjo 1974 m. lapkričio mėn.). Šį kartą, nors ir skubiai buvo nuvežtas į ligoninę, pagalba nebebuvo įmanoma. Vos valandai praslinkus, sustojo plakus suvarginta jo širdis. Didis liūdesys pasklido Šv. Kazimiero kolegijoje, kurioje jau trečias prelatas šiemet atsiskyrė iš Italijos lietuvių bendruomenės. Sausio mėnesį čia mirė BALFO garbės pirmininkas prel. J. Končius, balandžio mėnesį — prel. J. Bičiūnas, gegužės mėnesį — prel. Z. Ignatavičius.

Velionis Ignatavičius palūžo 41-erius metus ištikimai tarnavęs Kristaus tarnyboje ir sulaukęs 66-erių metų amžiaus (buvo gimęs 1909. I. 1 d. Vilkiyoje). Man su juo teko susipažinti 1931 m. įstojus Kauno kunigų seminarijon. Jis tada studijavo penktame kurse teologiją ir buvo paskirtas mūsų — naujai įstojusių kambario prepozitu, t.y. pirmuoju seminarijos gyvenimo mokytoju ir vadovu. Tai buvo tikrai rimtas seminaristas, visad pasirengęs padėti naujai įstojusiems gerai susipažinti su seminarijos gyvenimo tvarka, studijų eiga ir kitomis dvasinio gyvenimo problemomis.

1934 m. Z. Ignatavičius buvo išventintas kunigu ir paskirtas dirbti Kauno arkivyskupijos kurijoje. Jam dažnai teko lydėti arkivyskupą Juozapą Skvirecką bei iš Rusijos sugrįžusį vyskupą Teofilį Matulionį, lankančius ar-

kivyskupijos parapijas ir teikiančius Sutvirtinimo sakramentą. Po to jis perėjo dirbti į Kauno kunigų seminariją ir iki 1940 m. sovietų invazijos buvo jos prefektu. Didžiojo pavojaus valandą jis drąsino seminaristus: "Lietuva dar kartą netenka laisvės. Mes nepajėgiame priešintis užpuolikams. Todėl pasiveskime Visagalio Dievo globai. Niekad neužmirškime Kristaus žodžių: 'Pasitikėkite manimi — aš nugalejau pasaulį'". Ši citata paimta iš jo italų kalba išleistos atsiminimų knygos "Sabaot — Dio degli eserciti", kuri buvo išversta ir į portugalų kalbą Brazilijoje titulu: "Io — vi."

Tų knygų pasirodymas iššaukė nepaprastą komunistų pykčio, šmeižto ir melo audrą prieš autorių, kuris antrojo pasaulinio karo metu uoliai ėjo kunigo pareigas ir aptarnavo lietuvius karius apsaugos batalijonuose, kovojusiuose prieš komunistus Minsko rajone Gudijoje. Misi-jonieriško pasišventimo vedamas, nesitenkino jis vien savo karių sielovada, bet plačiai aptarnavo ir vietinius krikščionis, lankydamas tolimiausias vietas, teikdamas sakramentus ir dažnai statydamas savo gyvybę į pavojų sovietinių partizanų srityse. Lietuviai kariai negalėjo atsидžiaugti savo kapelionu, net ir visi tikintieji buvo juo sužavėti.

Karui baigiantis, kun. Z. Ignatavičius pasitraukė į Vokietiją ir 1945 m. atvyko į Romą gilinti teologijos studijų. Arkiv. J. Skvirecko ir Lietuvos vyskupų iniciatyva įsteigus Romoje Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją, jis buvo paskirtas studentų prefektu ir kartu pats studijavo, gilindamas bažnytinės teisės studijas. Jas baigė 1948 m. gaudamas kanonų teisės dakta-

ro laipsnį. Tais pačiais metais Kauno arkiv. Skvireckas, įvertindamas kun. Z. Ignatavičiaus uolumą sielovadoje ir Bažnyčios tarnyboje, pakėlė jį į Kauno arkivyskupijos kapitulos kanaaninkus.

Šešerius metus uoliai ir sėkmingai dirbęs Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje Romoje, Z. Ignatavičius 1951 m., vietoj vysk. V. Padolskio, kuris buvo pasirengęs vykti į Bello Horizonte kunigų seminariją Brazilijoje dėstyti Šv. Rašto, išvyko tenai dėstyti kanonų teisės. Vysk. V. Padolskis buvo studijų kongregacijos paskirtas Šv. Kazimiero kolegijos prezidentu. Bello Horizonte kunigų seminarijoje kan. Ignatavičius dėstė keletą metų, kol susirgo pavojinga emebų liga. Atvykęs gydytis į Rio de Janeiro didmiestį ir po pusmečio pakankamai sustiprėjęs, buvo Rio de Janeiro kardinolo Camara pakviestas profesoriauti šios arkivyskupijos kunigų seminarijoje ir dirbti arkivyskupijos tribunole. Šalia to, kan. Ignatavičius plačiai įsijungė į Rio de Janeiro ir aplamai visos Brazilijos lietuvių visuomeninę, religinę ir kultūrinę veiklą. Kiek daug jis yra čia pasiekęs ir kiek daug gero padaręs, galės plačiau nušviesti Brazilijos lietuviai ir jo buvę bendradarbiai.

Po dešimties misijonieriško darbo metų Brazilijoje, 1960 m. Romoje mirus vyskupui V. Padolskiui, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tulaba pakvietė kan. Zenoną grįžti į Romą. Studijų kongregacija 1961 m. jį paskyrė Šv. Kazimiero kolegijos vicerektorium, o Apaštalu Sostas 1963 m. suteikė jam monsinjoro titulą. Tai ypač nepatiko Lietuvos komunistam ir iššaukė jį spaudoje nauja melo ir šmeižto akcija.

Aplamai, prel. Z. Ignatavičius buvo vienas iš labiausiai komunistų puolamų lietuvių kunigų. Jis tai labai skaudžiai išgyveno savo širdyje.

Tai ryškiai matyti jo dienoraštyje, kur jis dar prieš savo paskutinę ligą 1974 m. spalio 29 d. rašė: "Nuėjau pas profesorius Fr. Leoni, su kuriuo buvau sutaręs, kad trys jauni italai profesoriai-psichologai parašys atsakymą komunistam dėl puolimų prieš mane. Bet darbas jiems sunkiai einasi... Iš straipsnių prieš mane aiškiai matyti komunistų 'rašeivų' šizofreniškumas..."

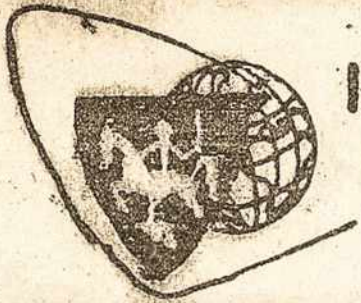
Sugrįžęs į Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje, prel. Z. Ignatavičius visu uolumu rūpinosi įvairiais kolegijos reikalais, daug rašė spaudoje ir sakramentų kongregacijoje nagrinėjo santuokos skyrybų bylas. 1970 m. jis vėl susitiko su į Romą atvykusi savo dideliu bičiuliu Rio de Janeiro arkivyskupu kardinolu Camara. Su juo kartu dalyvavo privačioje audiencijoje pas popiežių Paulių VI. Ta proga Rio de Janeiro kardinolas pakvietė jį atgal į Braziliją, numatydamas galimybę paskirti jį vyskupu Brazilijos lietuvių sielovadai tvarkyti. Staigi kardinolo mirtis sukludė šį projektą, tačiau prel. Z. Ignatavičius buvo paskirtas Rio de Janeiro arkivyskupijos generaliniu vikaru lietuvių reikalams tvarkyti. Eidamas šias pareigas, jis daug padėjo lietuviams saleziečiams įsikurti Sao Paulo mieste ir aplamai Brazilijos lietuvių dvasiniam ir organizaciniam gyvenimui.

Įtemptas darbas ir sunkios gyvenimo sąlygos neigiamai atsiliepė į jo sveikatą, ir jis 1972 m. grįžo į Romą. Čia jis rinko medžiagą Lietuvos istorijai, kurią jis ketino išleisti portugalų kalba Brazilijoje. Judrus jo charakteris ir aktyvi dvasia neleido jam sustoti vietoje. Jis troško visiem padėti ir visais rūpinosi, kaip buvo įpratęs per visą savo gyvenimą. Apie save jis mažiausiai galvojo ir neturėjo savo jėgų. Jo dienoraštyje randame paskutinius užrašus:

ROMA, 1974. XI. 1. Eidamas į Šv. Mišias labai blogai jaučiausi. Maniau, kad kepenys negaluoja. Grįžęs namo atsiguliau. Skambinau daktarui Di Giovanni, deja, jis neatėjo... 1974. XI. 2. Dar guliu lovoje. Atsirado karštis. Paėmiau kelių rūšių vaistų. Pečiuose skausmai praejo...

SEKMADIENIS, XI. 3. Šv. Mišių nelaikiau. Skauda visą kūną. Buvo nemaža lankytojų...

PIRMADIENIS. Rytą turėjau temperatūros. Šv. Mišių nėjau laikyti. Bendrai nuotaika nebloga tik nežinau kokia liga prikišo ir kokios apimties. Tai kiek neramina.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giocatas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

× **Daiva Vaitkevičiūtė**, viena svarbiųjų Jaunimo kongreso talkininkių Amerikoje, vadovauja JAV Lietuvių Jaunimo sąjungai. Organizacinę mokyklą perėjusi Korp! Neo-Lituanų gretose, ji šiuo metu priklauso LB tarybai, kur yra jaunimo reikalų komisijos narė, praeityje talkino Lietuvių televizijos programose. Kongreso reikalais šią vasarą numato vykti į Urugvajų ir Braziliją padėti III PLJK ruošai. Jai išvykus kongreso judėjimui Amerikoje vadovaus JAV LJS vicepirmininkas Jonas Juozevičius.

ESAME SAVO LAIMĖS KALVIAI...

Yra spėjama, kad vaikų, gimusių 1975 metais, amžiaus vidurkis sieks 100 metų. Sekant visą gyvenimo ir medicinos pažangą, prielaida atrodo visai galima.

Žinoma, kai kuriems žmonėms ir 50 metų atrodo per ilgą laiko tarpą, kadangi jie nesidžiaugia gyvenimu, bet kovoja prieš jį. Tačiau, nežiūrint kaip ilgai žmogus gyventų, juo greičiau jis pasisavins keletą pagrindinių gyvenimo faktų, tuo laimingesnės dienos jam šios senos žemės paviršiuje, bus.

Gyvenimas yra mišinys gerų ir blogų dienų; laimėjimo ir nesėkmės gavimo ir davimo.

Žmogus turėtų išmokti, kad geriau neturėti 'plonos skūros'; kad daugelis dalykų turi nuslinkti nuo jo kaip vanduo nuo žąsies

nugaros; kad susivaldymo praradimas reiškia pralaimėjimą. Jis turėtų žinoti, kad visiems pasitaiko 'praleisti pusryčius', kad kito susiraukimas nevisada turi būti per daug rimtai priimtin.

Pastovus nuoskaudos prisiminimas -- artimiausias kelias į peštynes. Greičiausias kelias į nepopuliarumą -- perdavimas šnektų ir apkalbų kitiems. Kaltės užmetimas kitiems, anksčiau ar vėliau, visada grįžta atgal. Ir yra daug svarbiau geras darbo atlikimas, negu klausimas, kas už tai įvertinimą gaus.

Žmogus turėtų žinoti, kad ir mažiausias mūsų yra žmogus ir niekas nenukenčia jei nusišypsoms ir pasveikiname 'gera diena', net ir lietui lyjant.

Jis turėtų suprasti, kad dauguma žmonių yra taip pat ambicingi kaip ir jis; kad jie pajėgūs galvoti ir yra pilni idėjų tiek pat gerų, ar net geresnių; kad konkretus darbas, ne gudrumas, yra sėkmės paslaptis.

Jis turėtų išmokti parodyti širdingumą ir supratimo naujai ateinantiems prisimindamas, kokia bauginanti ir netikra pradžia dažnu atveju yra. Jis turėtų išmokti nesirūpinti, nes -- žmogui atiduodant savo geriausią -- rezultatai teigiami bus. Turėtų žinoti jis, kad joks žmogus nepasiekė tikslo pats vienas; tik remiantis bendromis jėgomis yra įmanomas žmonijos progresas.

Jis turėtų žinoti, kad tarpusavio santykiai žmonėse nepareina nuo vietos, bet -- 98% -- nuo jų pačių elgesio.

Ir žmogus, kuris pasisavins šiuos paprastus faktus, tikrai džiaugsis gyvenimu, būtų tai 50 ar 100 metų prieš jo akis. (S)

Irgi atsakymas

Kažkas paklausė Sokratą, vesti ar ne.

— Kaip besielgsi, vis tiek gailėsies, — atsakė jis.

Surūkė

— Pilieti, tu cigaru duris rakinai.

— O, tai galbūt, surūčiau raktą.

KLB St. Catharines, Ont., apylinkės iškilioji lietuvaitė Ramona Braunei tautybių festivalio parade. Kartu važiuoja S. Gudaitis ir apylinkės pirm. J. Šarapnickas
Nuotr. S. Ulbino

AR TIKRAI LIETUVIAI DAR LAUKINIAI?

Prieš 15-ka metų Lenkijoje buvo pagamintas filmas apie žalgirio mūšį pagal Henriko Sienkiewicziaus romaną "Kryzaci" (Kryžiuočiai). Filme lietuviai pavaizduoti tiesiog laukiniais: apžėlę-gauroti be drabužių tik į žvėrių kailius įlindę ir galvas apmovę taip pat žvėrių kailiais su bulių ragais.

Po antrojo pasaulinio karo, vienoje tremtinių stovykloje Vokietijoje, Anglijos karališkosios šeimos giminaitė, po atsisveikinimo su stovyklos gyventojais — vertėjai prasitarė, kad ji visiškai nesitikėjusi, jog lietuviai, būdami dar vandalais, galėję jai suruošti tokį kultūringą atsisveikinimą.

Neperseniai vienas Amerikos valdžios pareigūnas po ilgesnio pasikalbėjimo su vienu lietuviu, pasiteiravo apie skirtumą tarp lietuvių ir lenkų. Jam buvo atsakyta, kad pirmiausiai, labai skiriasi kalbos, jos net negiminingos, paskui skiriasi papročiai, žmonių būdas ir, pagaliau, lietuviai yra kultūringesni už lenkus. Žmogus plačiai nusišypsavo ir tarė: — Dėl kultūros — aš labai abejoju, nes kai aš augau Detroite, gyvenau tarp lenkų ir lietuvių. Tada susidariau vaizdą, kad lietuvių tik labai retas kas skaitė kokį nors laikraštį, o lenkai skaitė ne tik lenkiškus, bet ir amerikoniškus laikraščius. Laikraščių prenumeravimas aiškiai nusako žmonių kultūros apraiškas.

Nepriklausomoje Lietuvoje žurnalistų Sąjunga norėdama paskatinti užsisakyti laikraščius, paskelbė varžybas: pasiūlyti kiek

galima trumpesnę posakį, kuris būtų šūkiu užsisakyti laikraščius. Varžybas laimėjo mjr. Petras Ličkus pasiūlęs posakį: "Laukiniai laikraščių neskaito".

Iš visų anksčiau nusakytų įvykių peršasi mintis, kad mes dar tikrai negalime lygintis savąja kultūra su kitomis Europos tautomis.

Spauda — laikraščiai, tai jau ir yra dalimi tautos kultūros. Jie mus ne tik apšviečia duodami naujienas, bet ir kultūrina. Yra šeimų, kurios prenumeruojasi net 10 ir daugiau lietuviškų laikraščių. Su tokiais lietuviškais kalbant, tuojau jaučiasi, kad jie ne tik orientuojasi visuose lietuvių reikaluose, bet ir žino kas dedasi viso pasaulio lietuvių gyvenime, tiek išėivių, tiek ir pavergtoje tėvynėje.

Neužsisakydami jokio laikraščio, mes savaime atitrūkstame nuo lietuvių, jų visų reikalų, jų džiaugsmų ir rūpesčių. Metai iš metų tada mes vis tolstame nuo lietuvių ir tampame lietuvių tautai mirusiais, tiek išėivijai, tiek Lietuvai.

Mūsų išėivijos laikraščiai duoda įvairiausias žinias ne tik vietines, bet ir iš pavergtos tėvynės, ir iš visų kultūros sričių: mokslo, meno technikos, medicinos, sporto, o taip pat ir politikos bei ekonomijos. Skaitydami lietuvišką spaudą, mes sudarome nuolatinį sąlytį vienas su kitu, kuris tampa niekuomet nenutraukiamu.

Rimas Česonis,
LB Krašto V-bos
vicepirmininkas

Dirva

PAUKŠČIAI - STATYBININKAI

RAŠO IR ILIUSTRUOJA V.S. O. SAULAITIENĖ

Manoma, kad paukščiai per milijonus metų išsivystė iš driežų, kurių priešakinės kojos pamažu tapo sparnais. Kai kurių paukščių sparnai dar ilgą laiką turėdavo tartum nagus, kuriais kadaise kabindavosi į lipamą medį. Kaip driežų žvynai tapo plunksnom, nėra žinoma, nes nedaug rasta paukščių skeletų.

1861 metais ir keletas metų po to pasaulis labai susijaudino, nes dabartinėje Bavarijoje buvo rasti kalkakmenyje atsispaudę keisto "driežinio" paukščio, nedidesnio už balandį, nuospaudai. Prieš maždaug 130 milijonų metų dalį žemyno, kurį dabar vadiname Europa, dengė vandenynas. Jame, atrodo, paskendo driežiniai paukščiai ir išmuko į pajūrio smėlį bei nuosėdas, kas juos apsaugojo nuo greito išnykimo.

Vėlesniais amžiais vandenynas sumažėjo, ir išdžiūvusios nuosėdos suakmenėjo. Tokiuose akmenyse - kaip inkliuzas gintaro gabale - liko driežinio paukščio atspaudai. Juos ir rado kalkakmenių kasyklose. Kalkakmenys žymia dalim susideda iš labai senų mažų jūrinių gyvių skeletų.

"Driežiniai" paukščiai, sprendė žinovai, dar negalėjo gerai skraidyti, bet sparnais ir uodega nuplasnodavo nuo aukštų medžių arba uolų ant žemės.

Kadangi paukščių kaulai labai trapūs, daug sunkiau rasti jų fosilijų kaip daugelio kitų gyvūnų. Iš laikotarpio prieš milijoną metų Šiaurės Amerikoje terasta 350 paukščių fosilijų, iš jų 160 tipų paukščių tebėra gyvų šiandien.

Iš viso paukščiai per ilgus amžius yra tapę visokiais specialistais: akrobatais, narais, statybininkais, švaros ir sanitarijos darbininkais, giesmininkais bei žmonių draugais.

Paukščiai - statybininkai labiausiai pasižymi lizdais, kuriuos kuria kojomis ir snapu. Tačiau ne visi paukščiai stato lizdus: yra tokių, kurie deda kiaušinį į svetimą lizdą

arba tiesiog ant žemės, gal kartais sunesę sausų žolių. Pelėdos laikosi drevėse arba kitų apleistuose lizduose. Flamingai stato nupiauto kūgio pavidalo lizdą, visiems aiškiai matomą, nes neturi daug natūralių priešų, o giesmininkai kartais ir labai rūpestingai slepia savo lizdus. Kai kurie lizdai yra tikri stebuklai.

Naminės elmeninės kregždės, arba blezngos (barn-swallows) visų taip mylimos ir branginamos Lietuvos kaime - tik paklauskite ten augusius žmones - lipdo savo lizdą ūkio pastatų pastogose arba pastatų viduje, kur tik jos gali pastoviai įskristi. Nepailsdamos jos snapeliu neša kur nors į daržinę, klojimą ar tvartą mazyčius gabaliukus priemolio arba siaip drėgnos žemės, prie kurios pri maišo seilių, nelyginant cementą, ir šiaudelių bei panašios medžiagos. Lizdo forma panaši į keturias dalis perpiautą obuolį, lizdo patie salas gana storas ir šiltas, sudarytas iš šiaudelių, plaukų bei plunksnų. Lizdai vieta bandoma pasirinkti tokia, kad katės negalėtų prilipti. Kelios porėlės mėgsta lipdyti lizdelius arti viena kitos.

Blezingą galima pažinti iš įpiautos uodegos. Ji vikri,

Pagal atspaudą atstatytas driežinis paukštis.

Mūsų Lietuva Mažiesiems

Liolita Burokaite

Prisiminimas

Aš nuskyniau pievoj gėlę
Ir prisiminiau tave:
Tu kartą tokią gėlę man davei
Ir laime mane apsupai.

Akis pakėliau į saulelę
Ir prisiminiau tave.
Linksmas ir skaistus buvai
Ir laime mane apsupai.

Aš pamačiau lankoj drugelį
Ir prisiminiau tave.
Be rūpesčių tu gyvenai
Ir laime mane apsupai.

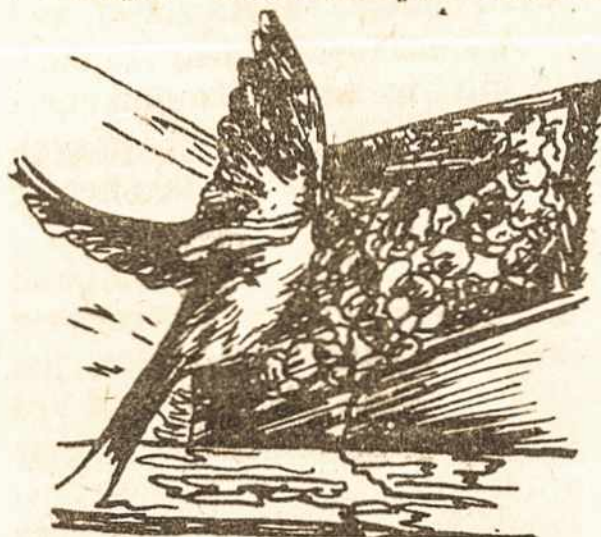
Praskrido greit paukštelis mažas.
Ir aš prisiminiau tave.
Kad į gyvenimą tu išėjai,
Ir mane vieną palikai...

Piešė E. Petrauskaitė, Londono lit. m-los mokinė. Kanada.

linksmas, jos polėkis patvarus, ji gali ištisomis valandomis laikytis ore, kur gauda skrendančius vabzdžius arba pūkus ir plunksnas lizdai. Ji geria vandenį skridama ir net maudosi, liedsdama vandens paviršių. Ji taip pat moka skristi per siaurą tarpą, pvz., durų plyšį, į vietą, kur jos lizdas.

Naminės kregždės laikosi Europoje, Šiaurės Amerikoje, Afrikos šiaurės vakaruose, Vidurinėje Azijoje, Irane, Rytų Arabijoje, Sirijoje, Palestinoje. Žiemoti

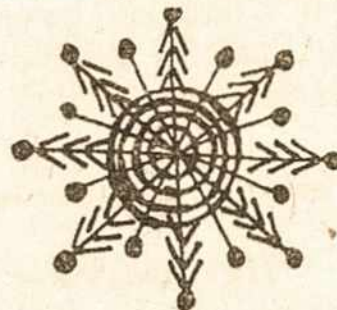
Kregždė stato lizdą.

Lietuvos blezinga skrenda į Afriką ir Indiją. Daug žūva traukimo metu, daug žūva ir namie nuo vanagų, sakalų, kačių, žiurkių ir kenksmingų parazitų.

Lietuviams blezinga ypatingas paukštelis, kurį jie globoja, paukštelis, kuris pripranta prie žmogaus, darosi jam artimas.

Vos pradeda švisti, ir kregždutė traukia savo nesudėtingą, bet mielą giesmelę, prižadindama žvirblius, vištas, karvelius, gal net ir gandrą. Kai padangėje pasirodo vanagas arba kieme katė, kregždė visus išpėja ypatingu pavojaus signalu. Tada visi ima baidyti priešą.

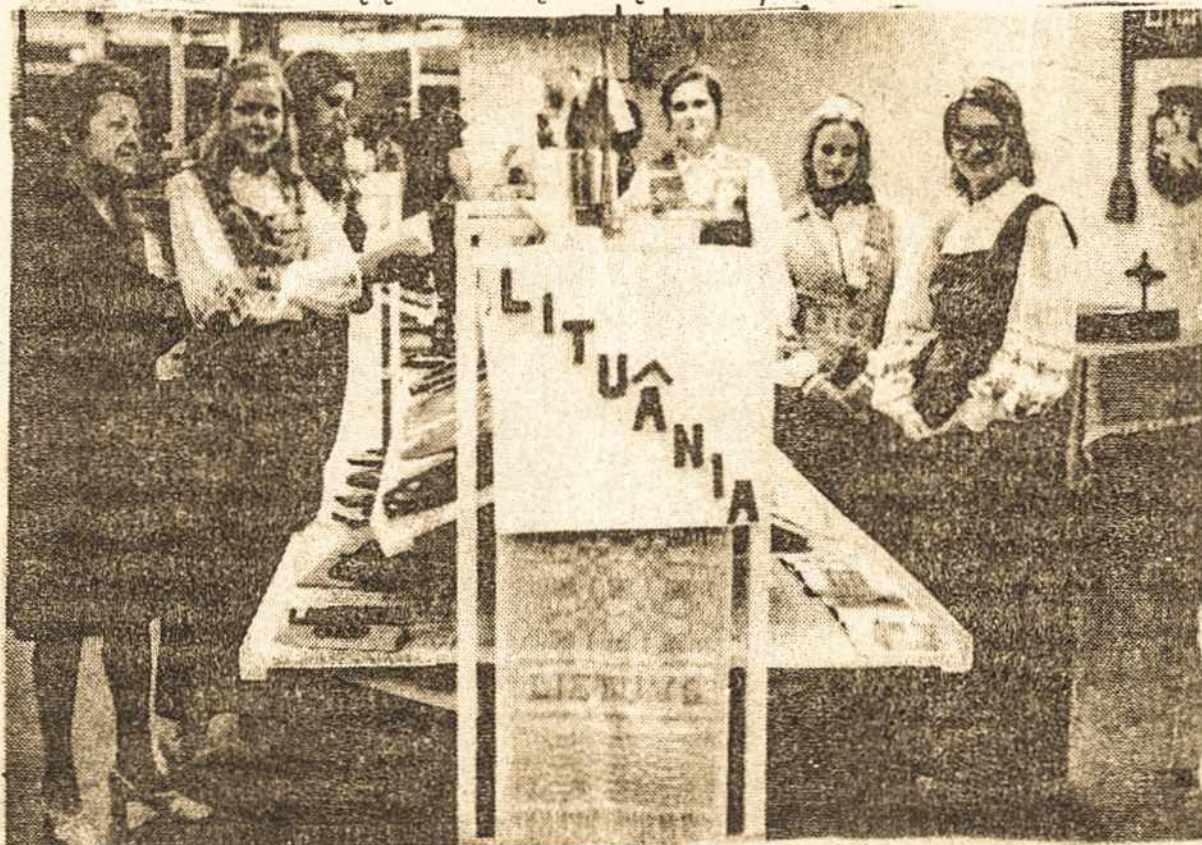
Sustojome ilgiau ties blezinga.

PABALTIEČIŲ PARODA 75

bus, kaip ir kitais metais, tame pačiame
SALÃO PORTINARI,
PRAÇA ROOSEVELT
São Paulo

Rugpjūčio (Agosto) 22 - 31 d.d.

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

Juozas Sodaitis – džiugina mus

ANTANAS DIRŽYS

Kai Juozas Kapočius išleido Lietuvių Enciklopedijos XVIII tomą, Juozas Sodaitis visuomeniniams gyvenime buvo žinomas kaip laikraštininkas, spausdinių leidimo organizatorius, literatas ir visais tais ruožais – kaip simpatingas ir našus visuomenininkas. Taip jis ir buvo įamžintas enciklopedijoje. Bet po 1962 metų J. Sodaitis padėjo rašymo plunksną į šalį ir ėmėsi paletės su teptuku.

Nėra nė mažiausios abejonės, kad J. Sodaičio palinkimas į tapybą buvo pasekmė jo vidinio nerimo. Tą galima tvirtinti, kai šiandien jau žinom, jog jis 12-kos metų laikotarpyje nuo paletės ir teptuko ne tik ne-

pavargo bet Brooklyno Meno Mokyklos pagalba jau yra tapęs pilnu dailininku.

Tai rašau J. Sodaičio paveikslų parodos proga New Yorke, Kultūros židinyje, kur

buvo parodyti jo 28 kūriniai, idomūs ir dailūs jų atlikimu meną mėgstančiam žiūrovui. Ypač yra patrauklūs darbai tautosakinėm temom, ar su gamtos gyvūnijos ir augmenijos simboliais. Patrauklūs jų švairiu iki mažiausių detalių išpildymu, viso paveikslų lengvumu ir to paveikslų suprantamumu žiūrovui. Tarp jų, kas gi nesustotų ilgėliau, ar nuėjęs vėl nesugrįžtų prie dailaus darbo, vardu 'Pavasaris'?

Kitoj, sakyčiau, ryškiais priešingumais 'storų spalvų' paveikslų grupėj akį vėrė 'Natiurmortas 73-A'. Nors to paveikslų vardas nieko nepadeda didesniai kūrinio supratimui, tačiau į patį kūrinį pažiūrėjęs, pajunti norą griebt ir jį pasisavint.

Taip, žmogus, ir padarytum, jei tą norą remtų ir piniginės galia...

Ir kai aš įsistebeilijau į šiuos du paveikslus, kiti žiūrovai buvo jau nupirkę kitų 11-ka paveikslų. Juk tai sudaro beveik 40% visų parodoje buvusių paveikslų. Argi tai ne džiaugsmo ženklas abipusiai: dailininkui ir publikai?

Dailininkas Jonas Rūtenis parodos metu pasakytoj kalboj prisiminė laikus prieš 12-ka metų, kai jis pats, Juozas Sodaitis ir dar du tokio panašumo – visi nebe jaunuoliai – išdriso nebe juokais domėtis tapybiniu menu ir savo, tada tik darbelius rodė viešai, priglausdami juos prie jau skambaus vardo dailininkų, sudėtinėse dailininkų parodose. Tada vienas profesionalų dailininkų (jau su tuo titulu iš nepriklausomos Lietuvos) šiems, tariamai besivėlinantiems į dailininkystę, klijavo 'laikinų lignonų' etiketę, sakydamas, kad ši jų dailininkystės ligelė praeisianti greitai, kaip yra praėję ir dabar vis praeina daug gerų norų.

Dail. Rūtenis, linksmom

Lietuvių Vasario 16 Gimnazija, Rennhofo piliis, Huettendorf, Vak. Vokietija. Čia vyko XI Eur. Liet. Studijų Savaitė

PAŽINKIME

M. K. Čiurlionis

ŽEMAITIJOS KOPLYTĖLĖS

Žemaitija Čiurlioniui buvo lyg antroji tėvynė. Čia jis mokėsi Plungės kunigaikščio orkestro mokykloje. Plungėje ne kartą atostogavo, buvo Kuliuose, kur gyveno žmonos tėvai (Vincas ir Sofija Kymantai tarnavo valstybiniame monopolyje). Čiurlionis turėjo progos stebėti gamtovaizdį, įsijausti į jo mistiką.

Prie Žemaičių kapinaičių, kurias aprašėme praeitame numeryje, šliejasi ir šis paveikslas – Žemaitijos koplytėlės, kitur vadinami – kryžiai. Jei kapinėse matėme tik siluetus, tai čia tie kryžiai atidengti ir parodyti savo senobiniame grožyje.

Paveikslas turi du planus. Pirmas planas – pakelė, o gal kokių senų kapinaičių šlaitas. Žalioj žolėj matome "išaugusius" tris kryžius. Visi jie koplytstulpiai, su gražiais šoniniais ornamentais. Mažasis prie stogo turi platų saulės ornamentą. Tas

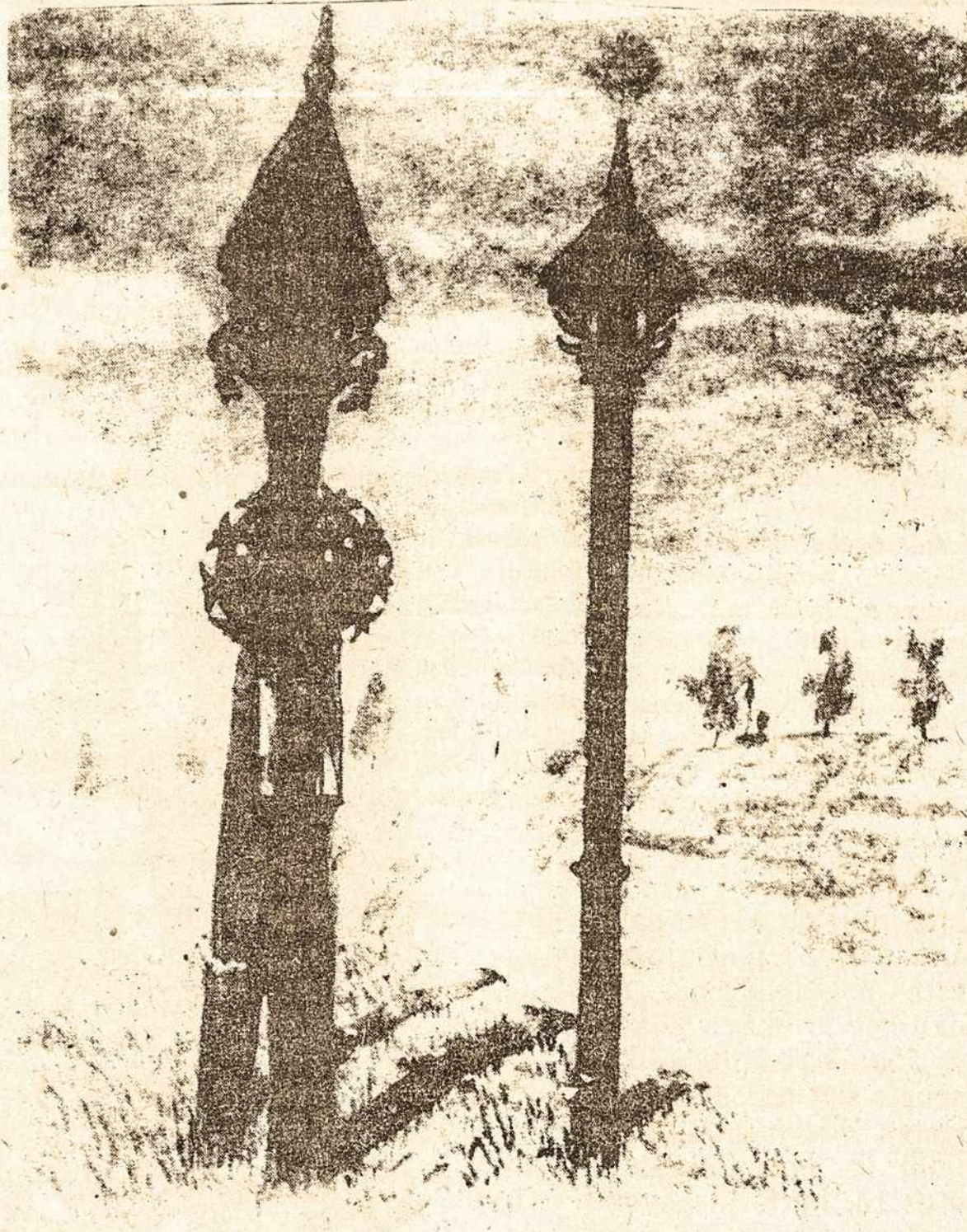
mažasis, lyg išsigandęs, svyra prie didžiojo kryžiaus ir taip susilieja į vieną siluetą.

Žolėje matome ir gėlyčių, žydi ramunėlės, stovi išsipūtusi pienė. Tai Čiurlionio mėgstamos gėlės, dažnai įvedamos į paveikslus. Ir čia jo gėlytės suteikia ramybės ir išjudina spalvų ritmą.

Antrajame plane matome kalnelį su įvairiais vasarųjų rėžiais. Horizonto linijoje – čiurlioniškai pavaizduoti medžiai ir taip pat dviejų kryžių siluetai.

Paveikslas pasižymi ramia nuotaika. Tie kryžiai atrodo lyg žmonės, kurie užsisvajoję žiūri į tolimas.

Dažnai šio paveikslų reprodukcijos yra iškreiptos iš spalvinės gamos. Pāv. mokyklom skirtame "Gintaro" vadovėlyje tas paveikslas atspausdintas rudoje gamtoje. Atrodo, kad būtų ruduo, visai neturi žalios spalvos, o žalia spalva čia labai svarbi. Ji dvelkteli pavasariu. (p.j.)

M. K. Čiurlionis — Žemaičių koplytėlės

Kazys Inčiūra — žmogus ir rašytojas

Boiševikinės spaudos žiniomis, 1974 m. lapkričio 30 d. okupuotoje Lietuvoje (tiksliai vieta nepažymėta, Vilniuj ar kur kitur) mirė rašytojas ir aktorius Kazys Inčiūra. Atvirai kalbant, nelengva rašyti apie žmones, kurie miršta Lietuvoje, nes jų mirtį dažnai gaubia paslaptys, o jų gyvenimą — uždarumas.

K. Inčiūra gimė 1906 m. rugsėjo 25 d. Vidugirių vls., Panevėžio aps. Jis mokėsi Panevėžio gimnazijoje, kurią 1925 m. baigė. Tuo metu Panevėžyje lietuvių kalbą ir literatūrą dėstė žinomas literatūros teoretikas, estetikas ir filosofas J. Lindė — Dobilas. Jo poveikyje išaugo tikra literatūrinė Panevėžio mokykla, kuri mums davė nemažą rašytojų: K. Inčiūrą, J. Keliuotį, J. Graičiūną, P. Babicką ir kt. Lindė — Dobilas įkvėpė jiems ne tik kūrybinį entuziazmą, bet ir idealistinę filosofiją, valstybiškai tautinę ideologiją. Ir K. Inčiūra iš savo mokytojo pasisėmė riešukučias dvasinių lobių.

Jaunas entuziastas 1925 m. įstojo į Kauno u-tą, humanitarinių mokslų fakultetą, filologijos skyrių, kur kaip specialybę studijavo lituanistiką. Čia kaip tik likimas lėmė 1926 m. rudenį susipažinti su K. Inčiūra, jau III semestro studentu. Paskui aš jį dažnai susitikdavau auditorijose, nes mūsų studijos buvo tapatingos. Gerai prisimenu Kaziuką, koks jis buvo energingas, vikrus kaip vijurkas ir lavus kaip katinas. Visose auditorijose jo buvo pilna. Jis, kaip ir visi jauni studentai, skuosdavome po auditorijas, kad tik daugiau žinių prisisemtume. Ypač mėgome Tumo-Vaižganto paskaitas, nes Vaižgantas mokėjo meniškai ir originaliai kalbėti. Vien dėl jo mostų verta buvo paskaitas lankyti. O Kaziukas buvo tikra Vaižganto dvasinė kopija. Jis nemažiau buvo vinklus kaip Vaižgantas. Ir Vaižgantas, matyt, buvo jo favoritas.

Kaziukas buvo mielas jaunuolis, simpatiška patrauklus žmogus. Jo niekad nemačiau be šypsenos. Ir jo šypsena buvo meili, simpatiška. Atrodo, kad jis nemokėjo pykti. Atsimenu, kartą jis man atnešė savo dramų krūvą, kad jas perskaityčiau ir pakritikuočiau. Man tos jo dramos atrodė labai naivios ir vaikiškos, todėl aš jas smarkiai sukritikavau. Bet jis nė kiek nesupyko ir tų dramų neišspausdino. Ir nuo to laiko iki 1944 m., kada aš Kaziuką susitikdavau, visuomet jį; bičiuliškai šypsodavosi. Suprantama, kad tas mielas Kaziukas ir studenčių buvo apspistas kaip bičių. Ne viena iš tų ir šiandien jį su ašarom prisimena.

Kazys Inčiūra yra daugiažanris rašytojas. Jis buvo ir lyrikas, ir beletristas, ir dramaturgas. Kaip lyrikas jis parašė ir išleisdino nemažą poezijos rinkinių: „Su jaunyste“ (1928 m.), „Tyliųjų saulėlydžių žemėje“ (1931 m.), „Padavimai“ (baladės, 1938 m.), „Baltieji raiteliai“ (1938 m.) ir „Prie Kauno marių“ (1962 m.). Jo lyrika pasižymi patriotiniu turiniu, idealizmu, pozityvumu, optimistine nuotaika. Ypač jo nepriklausomybės laikų lyrika.

SODAITIS (iš 7 psl.)

akim ir aiškiu žodžiu pabrėžė, kad anų etikečių pranašystė neišsipildžiusi. Anų laikų ketveriukės vienas — yra Juozas Sodaitis su savo darbais šioj parodoj, dviem dienom išdabines Kultūros židinį ir ilgam padabines butus tų, kurie jo paveiklus išigijo, ir pasigėrėjimo akimirksnius davęs tiems, kurie parodon atvyko.

Jis čia dainuoja laisvas kaip paukštis. Bolševikinėje spaudoje jis buvo suvaržytas ir palaužtas, kaip ir visi Lietuvos poetai. Čia jis jau dirbtinai ir priverstinai šlovina „Liaudį“, savąją „šali“, jos „dalia, valią ir galią“. Šalies dalia, žinoma, yra tragiška, o valios ir galios ji neturi, nes tik „didžioji šalis“ — Rusija savo valia ir galia išnaudoja Lietuvos tikrąją liaudį.

Bolševikiniai kritikai K. Inčiūros ir nevertino. „Liet. lit. istorijos“ IV tome, 797-8 psl. apie K. Inčiūrą tėra parašyta 10 eilučių, tuo tarpu kai apie tokią grafomanę Valsiūnienę net 11 puslapių su didžiule fotografija. K. Inčiūros tik vienas eilėraštis „Ežerai“ yra vertingesnis už visą Valsiūnienės poeziją.

Už miškų — ežerai,
Tarp kalvų — ežerai,
Ežerai melsvi plakas prie kojų.
Taip smagu, taip gerai,
Jei ką gera darai,
Šitai žemei, žmonėms, mūs rytojui. --
Ir dėkingi tikrai
Mylimi ežerai
Tau nuvargusias kojas mazgoja.

Kaip beletristas K. Inčiūra parašė nemažą apysakų: „Fatima burtininkė“ (1929 m.), „Mylinčios moterys“ (1931 m.), „Obelys žydi“ (1937 m.). Tiesa, jo negalima lyginti nei su V. Ramonu, nei su Vaičiulaičiu, tačiau ir šiame žanre jis išvarė tam tikrą barą.

K. Inčiūra iš prigimties buvo artistas. Todėl jis studijavo teatro meną, mokėsi vaidybos ir ilgai dirbo teatruose. Iš čia jo polinkis į dramaturgiją. Jis parašė keletą pjesių: „Savanorio duktė“ (1929 m.), „Painiava“, „Trys Talismanai“, „Kudirka“, „Žemaitė“ ir du libretus operoms: „Gražiniai“ ir „Trims talismanams“.

O kas neatsimena K. Inčiūros kaip Lietuvos laisvojo radijo direktoriaus, kuris nuo 1924 m. iki 1940 m. beveik kasdien kalbėjo į Lietuvos žmones mielu, skambiu ir patraukliu balsu.

Pastarosios bolševikinės okupacijos metais K. Inčiūra buvo ilgai izoliuotas, kaip nepatikimas rašytojas. Ilgai buvo nepriimamas į Rašytojų draugiją, ilgai negalėjo nieko rašyti, tik 1962 m. pasirodė jo naujas eilėraščių rinkinys, kai tuo tarpu nepriklausomybės laikais jis kasmet kūrė gausybę eilėraščių ir skelbė kas kelinti metai naujus rinkinius.

St. Vykintas — E.L.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

VAVILOVKOJE

Sovietai didžiuojasi, kad pas juos nėra el getaujančių ir kad seneliams yra įrengtos puikios ir gerai prižiūrimos prieglaudos. Melas. Kodėl nė vienas tremtinys nebuvo priimtas į prieglaudą, bet visi išmarinti badu? Gal užtai jiems nereikia pensijos ar prieglaudos, kad jie prievarta padaryti kolchozininkais? Kremliaus carai juos čia atvežė mirti lėta mirtimi. Galvokime, kaip norime, bet Sibire tremtiniai seneliai ir vaikai iškrito kaip rudens lapai nuo medžių.

Pasiskundžiu Vavilovkos lietuviams moterims ir apie save. Parodau pažymėjimą. Jos visos tvirtina, kad manęs neteis, nes panašus atsitikimas buvo ir pas juos ir teismą nutraukė.

Vavilovkoje pernaktvojau, gerai pailsėjau ir, vargeliais pasidalinusi, kitos dienos pavakariais išsiskubinau į Malinovką.

Einu ir jau vakaras čia pat. Kojos visai nenori manęs klausyti, nes pailsėjus visai sustingo ir, kol išsimiklins, labai skauda reumatizmo pažeistus kelius. Taigoms matuoti mano kojos jau nebetinka. Tokiems nuotoliams reikia milžino kojų, kuris vienu žingsniu nužengtų pusę kilometro arba gerai būtų ir rusiškos pasakos batai „skarachodai“ greituoliai.

Galvoje palaidos mintys painiojasi, kaip gražią rudens dieną voratinkliai. Mintimis lekiu į savo kraštą ir prisimenu ten likusius senus tėvus. Gerai, kad jie nemato ir nežino kaip jų dukrelė gūdžią ir šaltą naktį sušalus klampoja Sibiro taiga.

Labai gaila Kvedarienės. Ji visaip stengėsi išsaugoti mergytes, bet jos abi paliko sunkų tremties gyvenimą ir iškeliavo pas Dievulį. Tokiais atvejais aš visada prisimenu savo dukrelę ir ausyse gridžiu jos klyksmą: „Mamyte, neik“. Jei gyvas vyras, jai nebus blogai ir jos neištiks čia atvežtų vaikučių likimas. Stovyklose nėra, tai ramiuosi, kad liko nesuimtas, bet tai minčiai pilno pagrindo neturiu.

Dabar mano mintyse Stelmužės mokyklos vedėjas Juozas Matulis. Silpnutis, su kuprele ir susuktom rankom. Ir jis nuo šeimos atskirtas, uždarytas stovykloje. Matulių dukrelė vienmetė su mano Nijole. Nebėra jau jos gyvos. Mirė Danutė badu. Matulienė dukrelę labai mylėjo ir plūkėsi dėl jos, sunkiais darbais vadavo jos gyvybę, bet neišsaugojo. Dabar klykia taigoje, palaidojusi savo mergytę Vavilovkos kaimo kapuose. Apie ką bepagalvosi, visiems sunku. Kiekvieną tremtinį lydi badas, sunkus darbas, nepakeliami ir jau labai neteisingi mokesčiai.

Jau visai tamsu. Vėlokai išėjau, tad rūpinuos ir spaudžiu, kad tik nepaklyščiau ir nesušalčiau taigoje. Nebijau mirties, bet dar reikia sulaukti karo pabaigos. Gal grįšim... Štai jau ir mano Malinovka. Gilus vakaras, nes jau senokai sutemo.

Kova už laisvą Lietuvą neįmanoma be laisvos lietuvių spaudos.

JUOZAS SODAITIS

"Žalčio pasaka" (Akrilis)

MŪSŲ ŽINIOS

EMENDA — Alteração de diretoria
— Ineficácia por contrariar os Estatutos Sociais.

Indaga a Diretoria da COMUNIDADE LITUANA CATÓLICA ROMANA DE SÃO JOSÉ sobre a legalidade da resolução III da Ata nº 18, de 22 de agosto de 1974, da Administração anterior, face os seus estatutos.

Previu a referida resolução:

III — Foi aceito o princípio, que o futuro Órgão Administrativo vai ser eleito sómente para um prazo de 18 meses, para no futuro as eleições coincidir com cada segunda Assembléia Geral Ordinária no mês de Março, em conformidade com o art.39 § único dos Estatutos.

Com relação ao mandato da Diretoria, prescrevem os estatutos sociais: "Art. 22. Todos os membros do ORGÃO ADMINISTRATIVO serão eleitos pela Assembléia Geral Or-

dinária ou Extraordinária, por maioria simples de votos, com mandato por dois anos, podendo ser eleitos coletivamente, ou não.

O mandato da Administração foi fixado expressamente pelos Estatutos.

Não existe qualquer atribuição de poder à Diretoria para alterar os Estatutos ou modificar o tempo de gestão administrativa.

Portanto caberia sómente à Assembleia Geral Extraordinária tomar a resolução que pretendeu impor a Diretoria.

Pelo exposto opinamos no sentido de ser ineficaz a resolução III da Ata nº 18, de 22 de agosto de 1974, da Diretoria da Comunidade Lituana Católica Romana de São José, por contrariar o disposto no artigo 22 dos seus Estatutos Sociais,

s.m.j.

São Paulo, 08 de julho de 1975.

Vicente Paulo Tubelis.
O.A.B. SP. 11861.

Algirdas Sliesoraitis.
O.A.B. SP. 27627.

Pio Osvaldo Butrimavičius.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos (L.K.R.Š.) pranešimas:

TARĖSI GELBĖTI TIKĖJIMA LIETUVOJE

"Laisvajame pasaulyje gyvenę lietuviai jautriai pergyvena ir atjaučia baisiai sunkią tikinčiųjų padėtį. Tikėjimo priešai vis daugiau ir žiauriau niekina Dievą ir jo mylėtojus. Vėliausios žinios iš okupuotos Lietuvos ateina gąsdinančiai netikėtinos. Nežmoniškai spaudžiami visi tie, kurie tiki, j bažnyčia eina. Vaikučiai ir jaunimas prievartaujamas niekinti Dievą ir savo tikinčius tėvelius. Dėl tikėjimo daug netenka darbo, tarnybos ir paliekami be pragyvenimo.

Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ir Europoj lietuviai yra giliai susirūpinę tikinčiųjų Lietuvoje skriauda ir kankinimu. Kad pagelbėtų jiems išsilaikyti ir sustiprintų jų jėgas taip neteislingai persekiojant, tikėjimo rėmėjai čia malda ir pamaldomis prašo Aukščiausiąją pagalbą. Be to, religijos rėmėjai aukojasi ir aukoja tikėjimo gelbėjimui Marijos Žemėj-Lietuvoj.

Lietuvių Katalikų Religinė Šal-

MIRĖ (iš 4 psl.)

ANTRADIENIS. Gayau iš savo brolio Broniaus (gyv. Kanadoje) laiška kartu su sesers Stasės laišku iš Lietuvos. Dieve jiems padėk. Kun. Pr. Zbik iš Rio de Janeiro rašo, kad lietuviai laukia manęs grįžtant į Braziliją. Grįšiu, jeigu Dievas sustiprins sveikatą...

TREČIADIENIS. Sveikata — didelis turtas. Tačiau, kai žmogus maitai kas dedasi pasaulyje, neįjauti gallesčio jo palikti. Dievui noriu skirti viską!

KETVIRTADIENIS. Dar vis sergu. Emiau įvairių vaistų. Sumažėjo temperatūra, bet krūtinė ir pečiai skauda. Labai uoliai lanko prelatas Juozas Končius. Iš okupuotos Lietuvos atėjo žinia, kad Kaune mirė kanauninkas J. Stankevičius. Requiescant in pace. Dieve būk jam gaillestingas.

PIRMADIENIS, 1974. XI. 11. Ryta atsilaikiau šv. Mišias. Per pusryčius, kaip paprastai, susitikau lenką kun. Tada Krahel, p. Avižonienę, mons. Kl. Razminą ir seseris. Bet nei iš šio, nei iš to pradėjo skaudėti įkyriai virš širdies ir kitoj krūtinės pusėj. Kambariye paėmiau vaistų. Ilgai nepraejo. Atėjo mons. P. Jatulis (kollegijos vicerektorius) ir pasisiūlė nuvežti į ligoninę. Nuvykome į katalikų universiteto polikliniką A. Gemeli. Čia apžiūrėjo, padarė širdies elektrokardiogramą ir jau 4 val. popiet ant ratukų nuvežė į ligoninės kambarį... Nesijaučiau liūdnas. Dievas yra arti. Ypač dabar turiu troškimą Jį mylėti. Širdis, atrodo, nevisai tvarkoje. Dievo valia...

ANTRADIENIS. Naktį nemiegojau, bet turėjau progos melstis. Kalbėjau rožančių. Iš daktarų patyriau, kad turiu aštrų koronarini širdies priepuolį. Žinią priėmiau Dievo malonės dėka su didele resignacija ir be jokio susirūpinimo...

pa ir LKRŠ Rėmėjai stengiasi pagerinti tikinčiųjų dabartinį apvertiną stovį.

Š.m. birželio 19 d., New Yorke buvo religijos gelbėtojų metinis pasitarimas. Vadovaujant Vysk. Vincentui Brizgiui apžvelgta 1974 metų veikla, kuri pasižymėjo didžiu sėkmingumu. Didžiausia dauguma lietuvių parapijų Amerikoje, Kanadoje, Australijoje turėjo maldos dieną, pamaldas Tikinčiosios Lietuvos intencija ir dosniai aukojo tikėjimo išlaikymui. L.K.R. Šalpos Rėmėjai su savo pirm. kun.

Iševija nėra nei atgaila, nei ekspatriacija, nei savanoriškas tėvynės apleidimas, nei vegetacija, nei karjera, bet tautinės pasiuntinybės tąsa, privaloma tarnyba kankinamai ir žudomai tautai bei pavergtai tėvynei... Tikras patriotizmas yra didelė kūrybinė jėga, kuri visus tautiečius jungia, cementuoja, bet ne skaldo. **MYKOLAS KRUPAVIČIUS**

TREČIADIENIS. Aplankė vienas iš kapelionų. Atlikau išpažintį — galiu dar ramesne sąžine priimti viską, ką Dievas duos... Šiek tiek gąsdina eventualus frontališkas susitikimas su Dievu mirties valandą. Ra dau a.a. kardinolo Bea knygoje gražų posakį, kurį iš širdies pasakysiu Kristui po mirties: "Tavęs gyvenime, žemėje jieškojau, apie Tave maščiau. Tave stengiausi mylėti, kaip galėčiau amžinai be tavęs būti?"

1975 m. pradžioje prel. Zenonas paliko ligoninę ir grįžo į Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją. Čia vėl pradėjo platesnę veiklą, rašė daug laiškų ir domėjosi visomis gyvenimo problemomis. Staiga gegužės 21 d. ištiko naujas smūgis...

Velionis buvo pašarvotas Šv. Jono ligoninės koplyčioje. Iš Kanados skubiai atvyko giliai sujaudintas brolis Bronius Ignatavičius. Gedulingos laidotuvių pamaldos įvyko gegužės 23 d. Šv. Antano parapijos šventovėje prie pat lietuvių kolegijos. Pamaldose dalyvavo Romoje gyvenantys lietuviai kunigai, įvairių seserų vienuolių delegacijos ir nemaža maldininkų. Gedulo Mišias atnašavo vysk. A. Deksnys kartu su 12 Romos lietuvių kunigų. Pamokslą lietuvių kalba pasakė vysk. Deksnys, itališkai — prel. L. Tulaba. Paskutines maldas prie karsto sukalbėjo ir palaiminimą suteikė pamaldose dalyvavęs kard. A. Samore. Po pamaldų karstas buvo palydėtas į Campo Verano kapines Romoje ir palaidotas prel. Zenono iniciatyva bei rūpesčiu pastatytoje lietuvių kolegijos kapų koplyčioje - mauzolėjuje. Čia ilsisi vysk. V. Padolskis, prel. K. Šaulys, prel. J. Končius, Lietuvos atstovas prie Vatikano St. Girdvainis ir kt.

Kazimieru Kuzminsku sėkmingai įjungia pasauliečius į tikėjimui gelbėti eiles. Jie organizuoja pasiaukojusių lietuvių grupes visame pasaulyje, kur skleidžiama tikėjimo gelbėjimo Lietuvoje reikalas ir telkiamos aukos. Rėmėjų išleista L.K.B. Kronikų 1-7 Nr. knygos 5000 egz. jau išplatinta ir tuoj išeis 8-15 Nr. L.K.B. Kronikų II tomas.

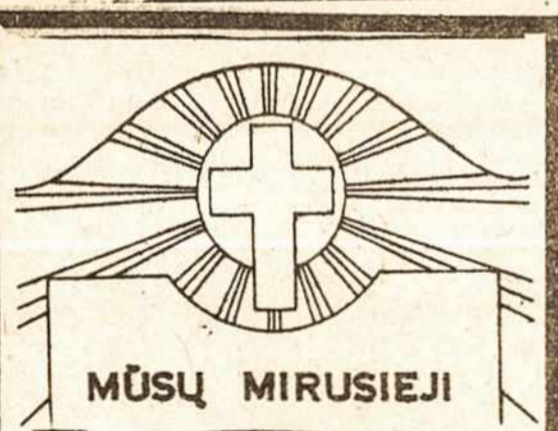
Netyli persekiojami, aukoja visą savo gyvenimą ir miršta už tikėjimą. Jie taip pat laukia mūsų stipresnio šauksmo ir užtarymo".

Ką galime, ir turime, nuveikti mes, Brazilijos lietuviai katalikai?

— Tegul lietuvių parapijos praveda maldų dienas už persekiojamą Lietuvą ir padaro metinę rinkliava L.K.R. Šalpos tikslams;

— pasauliečiai teorganizuoja rėmėjų skyrius ir tepadedą išleisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" portugališkai;

— visi dažnai teprašo Dievo Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

MŪSŲ MIRUSIEJI

ELEONORA DROBELIENĖ,

77 m. amžiaus, gyvenusi Parque São Lucas, mirė liepos 7 ir palaidota V. Alpinos kapuose. Kilusi iš Radžiūnų kaimo, Spitrenų parapijos, Utenos apskrities, palieka vyrą Antaną Drobelij, sūnų Danielį bei marčią Aną su vaikaičiais Danielium ir Regina, dukterį Aldą Mekšėniene su ženčiu Julium ir dukraičiais Eduardu ir Paulium. Ilgesnį laiką sirgdama, kiekvieną mėnesį priimdavo šv. Komuniją namuose.

MŪSŲ ŽINIOS

TRIO koncertistai: II

NERIJA LINKEVIČIUTĖ, gimusi Lietuvoje, Gargžduose, gyvena Ukmergėje, po karo Vokietijoje. Nuo 1949 metų gyvena Chicagoje su tėveliais.

Baigė Marijos Aukštesnės Mokyklą, lankė Chicagos Konservatoriją, kurią baigė įsigydama laipsnį muzikos pedagogijoje.

Balsą lavino pas muzikę Alice Stephens, buvusią Lietuvos Operos solistę Alodiją Dičiūtę ir kitus. Dabar studijuoja pas Thomas Wikmans.

Linkevičiutė su koncertais yra aplankiusi didžiulias lietuvių kolonijas Šiaurės Amerikoje, yra dainavusi Chicagos Lietuvių Operos spektakliuose – IL Trovatore, Aida, La Traviata ir Carmen. 1972 metais su solistais Bernardu Prapuolėniu ir Vytutu Naku sudarė "Jaunimo Trio", kuris koncertavo Chicagoje, Clevelande, Detroite ir Rochesteryje. Po kelių metų Naku išvykus į Europą, – Linkevičiutė ir Prapuolėnis tęsia koncertus dviese – jie ir atvyks į Pietų Ameriką. Jų labai sėkmingas koncertas įvyko Los Angeles mieste.

Prieš keletą metų suruoštame "Dirvos" koncerte/konkurse, Linkevičiutė buvo viena iš laimėtojų. Yra pasirodžiusi Nastės rolėje su Dainavos Ansambliu "Nemunas Žydi" pjesėje, Chicagoje, New Yorke ir Clevelande.

1972 metų Jaunimo Kongreso

metu Chicagoje; Linkevičiutė buvo viena iš aktorių Kosto Ostrausko "Kvartete", kurį režisavo jau dabar mirusi Dalia Juknevičiutė. Juknevičiutės režisuojamame Balio Sruogos minėjime Linkevičiutė vaidino Hortenzijos rolę – "Barboroje Radvilaitėje". Vos tik įsikūrus "Antrajam kaimui", Linkevičiutė jame vaidino pirmuosius keleris metus.

Linkevičiutė dirba kaip administracijos padėjėja Management Psychologists įstaigoje, Chicagoje.

Rugpiūčio:

– 2-3 Jaunimo studijų dienos São Sebastião.

– 10: iš JAV atvykstančio Trio koncertas JK naudai 15 val. Teatro Artur Azevedo, Av. Paes de Barros, Moóca;

– 10: V. Zelinoj vakarieni JK naudai;

– 17: 11 val. Mišios už a.a. prel. A. Arminą Zelinoj (užprašytos šv. Juozapo Vyru Brolijos).

– 22-31: Pabaltiečių paroda Salão Portinari, Praça Roosevelt;

Rugsėjo:

– 14: Spaudos balius.

VEIKLOS KALENDORIUS

Liepos

– 26, 4-tą val. po pietų Jaunimo Namuose visų liet. organizacijų susirinkimas Pabaltiečių Parodai aptarti;

– 26-27: Jaunimo studijų diena apie kongreso temas, Santa Isabel.

– 27: Šv. Onos šventė (Moterų D-ja ir Maldos Ap-mas);

– 20-27: vaikų tarp 9 ir 14 metų stovykla Caucaia vietovėje.

III PL Jaunimo Kongreso prosvaisteje

T
R
I
O

KONCERTAS

TEATRO ARTUR AZEVEDO, Av. Paes de Barros, Moóca
Rengia JK Brazilijos Komitetas

Vila Anastácio Mokyklos rėmėjų būrelis ruošia šaunius
PIETUS-FEIJODA

š.m. rugpiūčio (agosto) mėn., 3 d., sekmadienį, 13 val.
Dr. Jono Basanavičiaus mokyklos rūmuose, R. Camacan, 625.
Pakvietimus iš anksto galima gauti pas valdybos narius:
P. Žarkauską, V. Putvinską, Rimšą, Karpavičių ir kitus.

TRIO KONCERTAS: Parque das Nações, N.S.do Bomfim salėje, R.do Oratório, rugpiūčio 9, 19 val. su vaisėmis. Pakvietimų kreiptis Parque das Nações į K. Skorupskį, A. Budrevičių, S. Caetane – į J. Lisauską, Mauá – į A. Savicką, Utingoje – į O. Serbentaite, Camilopolyje – į S. Martinaitį, V. Lucinda – į M. Makarevičienę, São Paule – į finansų komisiją.

Lietuvių Katalikių Moterų draugija maloniai
kviečia į

VAKARIENĖ

su Šiaurės Amerikos lietuvių muzikiniu Trio, šių
metų rugpiūčio mėn. 10 dieną, 18 val., Vila Zelin
nos Jaunimo namuose.

VALDYBA

Žmona Lietuvoj

Žmona rašo vyrui laišką:
Ir vėl neišleido –
Jau gal niekad nematysiu
Tavo brangaus veido.

Labai liūdna ir nemiela
Ir visai neaišku,
Kodėl tu vos atsakai
Į kelintą laišką?

Ar baigi mane pamiršti,
Ar tai stoka ryžto?
Nemanau, kad kas negero,
Ar rimtai pagrįsto.

Tu man mylimas ir mielas
Visad, kaip anuomet...

Kada mes gi pagaliau
Susitiksim, kuomet?

Šiomet dvylikti sueina,
Kai prašau leidimo.
Mane nerimas kankina,
Ligos kibti ima.

Kuo aš kalta, kad taip lemta
Man kentėti skaudžiai...
Okupantams viskas leista,
Niekas jų nebaudžia.

O, brangusis, pasirūpink,
Jieškok žmogaus teisių,
O mane galbūt išleis, kai
Pensijon išeisiu.

PR. NORUSIENĖ

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRIÑHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Insc. Estat. 184.818/77

C. E. G. 01.21.811/01

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTONIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr.
Paskiro numerio kaina: 1,00 kr. užuot ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėju nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išleina ketvirtadieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai iteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.